Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Бібліотека

Психологія

Рекомендаційний список літератури

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вінниця 2026

Психологія є наукою, що вивчає людські поведінку, пізнання, почуття, сприйняття та мислення. Вона досліджує, як люди сприймають світ навколо себе, взаємодіють з іншими людьми та як ці процеси впливають на їхні емоції та розвиток.

Основна мета психології – розуміти людську поведінку та розвиток, а також допомагати людям поліпшувати якість свого життя. Психологи використовують різні методи дослідження, включаючи спостереження, експерименти, опитування та аналіз статистичних даних, щоб отримати об'єктивну інформацію про людську поведінку та психологічні процеси.

Однією з основних галузей психології є ***клінічна психологія****, яка займається вивченням та лікуванням психічних розладів і проблем психічного здоров'я. Клінічні психологи працюють з людьми, які мають депресію, тривожність, посттравматичний стресовий розлад та інші психічні стани. Вони використовують психотерапію та інші методи для допомоги пацієнтам змінити свої думки, почуття та поведінку, щоб поліпшити їхнє психічне благополуччя.*

Розвиткова психологія *зосереджується на вивченні розвитку людини від дитинства до дорослості. Вона досліджує, як діти набувають нові навички, як змінюються їх мислення та емоції, та як цей процес впливає на їхню соціальну та емоційну зрілість. Розвиткові психологи також вивчають, як сім'я, школа та інші соціальні фактори впливають на розвиток людини.*

Соціальна психологія *досліджує як люди взаємодіють один з одним і які соціальні фактори впливають на їхню поведінку. Вона вивчає такі явища, як соціальна спроможність, стереотипи, уявлення про себе, соціальний вплив та інші аспекти соціальної взаємодії.*

Когнітивна психологія *досліджує як люди сприймають, мислять, уявляють та розв'язують проблеми. Вона вивчає когнітивні процеси, такі як увага, сприйняття, пам'ять, мислення та мова. Когнітивні психологи використовують експериментальні методи для дослідження, як люди обробляють інформацію та як цей процес впливає на їхню поведінку.*

Організаційна психологія *досліджує, які фактори впливають на ефективність та задоволеність працівників у робочих умовах. Вона вивчає лідерство, комунікацію, мотивацію, конфлікти та інші аспекти поведінки людей на робочому місці.*

Психологія використовується в різних сферах життя, включаючи освіту, сім'ю, бізнес, спорт, медицину та багато інших. Психологія є важливою наукою, вона надає нам інструменти для поліпшення якісного життя, розвитку особистості та взаємодії зі світом навколо нас. Психологія стала невід'ємною частиною нашого суспільства, допомагаючи нам зрозуміти та привносити позитивні зміни у наше життя.

1. **Ануфрієва Н. М.,** Зелінська Т. М., Єрмакова Н. О. Соціальна психологія : навч. посіб. 4-те вид., випр. та допов. Київ : Каравела, 2021. 370 с.
2. **Бакіров В.** Травмований соціум: інтеграція соціологічної та психологічної оптик. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2025. № 3. С. 207-209.
3. **Барабаш Л. В.,** Танклевська Н. С. Психологічні аспекти управлінської діяльності з урахуванням синдрому професійного вигорання. *Ефективна економіка*. 2025. № 9. URL: https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/7544/7670
4. **Бедь В. В.** Юридична психологія : навч. посіб. Львів : Новий Світ - 2000, 2023. 376 с.
5. **Болтівець С.** Життєдайність українців наперекір і всупереч російському геноциду. *Психологія і суспільство*. 2026. № 1. С. 8-20. URL: file:///C:/Users/Admin/Desktop/1%20(1).pdf
6. **Бужимська К. О.,** Царук І. М. Економіко-психологічні аспекти розвитку підприємництва в сучасних умовах. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 67. С. 57-61. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/12.pdf
7. **Волошина В. В.,** Долинська Л. В., Ставицька С .О., Темрук О. В. Загальна психологія: практикум : навч. посіб. 7-е вид. Київ : Каравела, 2022. 280 с.
8. **Головаха Є.,** Паніна Н., Чурилов М. Досвід академічних соціологів України в дослідженні особливостей роботи, способу життя та психологічного стану ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС (1986–1987). *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2026. № 2. С. 49-53. URL: https://stmm.in.ua/archive/ukr/2026-2/6.pdf
9. **Головчук Ю. О.,** Паламаренко Я. В., Рисинець Т. П. Формування психологічної стійкості кадрів в умовах стратегічних змін. *Ефективна економіка*. 2025. № 7. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6993/7101
10. **Грибовська Ю. М.** Підприємницька компетентність у професійній підготовці фахівців за освітньо-професійними програмами «психологія» та «педагогіка вищої школи»: структурно-функціональний і порівняльний аналіз. *Ефективна економіка*. 2026. № 2. URL: https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/9220/9371
11. **Грицук О.** Особливості емоційного стану студентів закладів вищої освіти залежно від виду навчального заняття. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2020. № 3. С. 65-72.
12. **Грущенко А.,** Данкеєва О. Комунікаційна стратегія подолання психологічної кризи в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2268/2191
13. **Гуляс І.** Зв'язок особистісних рис "світлої тріади" та емпатійності у студентів-психологів. *Психологія і суспільство*. 2026. № 2. С. 96-110. URL: https://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1396

14. **Дембіцький С.,** Степаненко В., Злобіна О. Психологічні стресори військового часу: поширеність та ефекти серед населення України. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг.* 2024. № 4. С. 5-26.
15. **Долинська Л. В.,** Лисянська Т. М., Ширяєва Л. М. Вікова психологія: хрестоматія : навч. посіб. Київ : Каравела, 2022. 488 с.
16. **Жупник В.** Психологічні чинники взаємодії аніматора зі споживачами туристичних послуг. *Інновації та технології в сфері послуг і харчування*. 2026. № 2. С. 221-227. URL: http://www.journals.chdtu.ck.ua/index.php/itsf/article/view/278
17. **Загальна психологія : підручник** / О. В. Скрипченко та ін. 9-те вид. Київ : Каравела, 2023. 464 с.
18. **Загальна психологія: хрестоматія** : навч. посіб. / О. В. Скрипченко та ін. 5-те вид. Київ : Каравела, 2022. 640 с.
19. **Зелінська Т. М.,** Михайлова І. В. Практикум із загальної психології : навч. посіб. 4-те вид., стер. Київ : Каравела, 2021. 272 с.
20. **Зелінська Т. М.,** Михайлова І. В., Демерс А. Е. Практикум із соціальної психології : навч. посіб. Київ : Каравела, 2022. 232 с.
21. **Злобіна О.** Ресурси психологічної стійкості у протидії стресорам війни. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2024. № 4. С. 111-134.
22. **Кабанцева А.** Полікриза травми війни у вимірі клінічної психології. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2025. № 3. С. 221-222.
23. **Карпенко Л.** Дослідження психологічної ефективності рекламної діяльності. *Економіка та суспільство*. 2022. № 36. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1164/1121
24. **Катренко А. В.,** Пасічник В. В. Прийняття рішень: теорія та практика : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 447 с. (Комп'ютинг).
25. **Копитко М. І.,** Михаліцька Н. Я., Яцик М. Р. Логістичний підхід в управлінні закладами освіти на засадах лідерства: психологічні, мотиваційні та економічні аспекти. *Ефективна економіка*. 2025. № 1. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5535/5590
26. **Корнякова Т.,** Юзікова Н. Кримінологічна характеристика девіантної поведінки особи у контексті психофізіологічної та соціально-правової складової. *Право України : юридичний журнал*. 2020. № 4. С. 245-263.
27. **Кузьміна К. І.,** Сьомик Т. М., Андон А. П. Технологія гармонізації соціопсихофізіологічного клімату в сім'ї на основі знань про біосоціальну культуру особистості. *Проблеми програмування.* 2024. № 2-3. С. 392-399.
28. **Лукашевич М. П.,** Семигіна Т. В. Соціальна робота (теорія і практика) : підручник. 2-ге вид., стер. Київ : Каравела, 2020. 368 с. (Українська книга).
29. **Любецька М. М.** Психологічні аспекти характеристики керівника, що мають вплив на прийняття управлінських рішень. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 17-18. С. 91–95. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17-18_2020/17.pdf

30. **Майбородюк К.** Психологічний фактор в інноваційній діяльності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2021. № 32. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/795/762
31. **Мартинюк І.** Готовність особистості до самоосвітньої діяльності як психічний феномен. *Психологія і суспільство*. 2026. № 1. С. 165-174. URL: file:///C:/Users/Admin/Desktop/10%20(1).pdf
32. **Мельничук О. Б.** Психологічна діагностика : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Київ : Каравела, 2022. 316 с.
33. **Мілютіна К. Л.,** Трофімов А. Ю. Психологія сучасного бізнесу : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 168 с.
34. **Мітіна С. В.** Психологія особистості : навч.-метод. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 274 с.
35. **Міщенко М.** Досвід застосування методики дослідження психологічного віку в Україні: вплив психологічного віку на соціально-політичні орієнтації. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2020. № 2. С. 57-71.
36. **Новосьолова С.** Профілактика емоційного вигорання у волонтерів: досвід психолога. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. Київ, 2022. № 4. С. 6-7.
37. **Овчар О.,** Больман С. Дослідження психологічного стану українців, що звертаються під час війни за психологічною допомогою. *Маркетинг в Україні*. 2022. № 1. С. 29-31.
38. **Опірський І. Р.,** Олексюк А. М. Дослідження методів та наслідків маніпуляції свідомості через соціальні мережі на громадян студентського віку. *Телекомунікаційні та інформаційні технології*. 2025. № 3. С. 222-236.
39. **Павлов В. О.,** Романова О. М. Психологічні аспекти формування правосвідомості в історії держави і права України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2026. № 5. С. 57-62. URL: https://efp.in.ua/uk/journal-article/1844
40. **Пачковський Ю. Ф.** Психологія підприємництва : навч. посіб. 3-тє вид., стер. Київ : Каравела, 2022. 416 с.
41. **Пильнова В. П.,** Пильнов Д. О., Миколенко Р. О. Особливості розвитку інноваційного підприємництва: вплив психологічних чинників. *Економіка. Менеджмент. Бізнес.* 2025. № 4. С. 34-41.
42. **Підбуцька Н.,** Книш А. Індивідуально-психологічні чинники апатії у студентів. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2020. № 3. С. 45-55.
43. **Приходько Ю. О.** Практична психологія: введення у професію : навч. посіб. 4-те вид., випр. та доп. Київ : Каравела, 2022. 260 с.
44. **Приходько Ю. О.,** Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник : навч. посіб. 4-те вид., випр. і доп. Київ : Каравела , 2022. 419 с.
45. **Пчеліна О.** Використання спеціальних знань в галузі психології у кримінальному провадженні. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 7. С. 365-370.

46. **Пшик-Ковальська О. О.,** Перун В. І. Соціально-психологічні аспекти управління в будівельних підприємствах: ключові фактори впливу. *Ефективна економіка*. 2025. № 2. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5820/5876

47. **Реверчук С.** Психологія банківського маркетингу в умовах миру та війни. *Економіка та суспільство*. 2026. № 84. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7610/7581

48. **Романовська Л. І.,** Подкоритова Л. Щ. Диференційна психологія : навч. посіб. Львів : Новий Світ - 2000, 2023. 236 с.

49. **Саврасов М.,** Василевський В. Концептуальні засади розвитку креативності особистості як чинника досягнення життєвого успіху. *Психологія і суспільство*. 2026. № 2. С. 76-84. URL: https://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1394

50. **Середа О. Г.** Актуальні проблеми протидії психологічному насильству в сфері праці: міжнародні стандарти та вітчизняні перспективи. *Актуальні проблеми держави і права*. 2024. Вип. 101. С. 174-181. URL: http://apdp.in.ua/v101/23.pdf

51. **Ситник І. П.,** Арапов І. В. Психологія інвестиційних рішень: когнітивні упередження роздрібних трейдерів на фінансових ринках. *Інвестиції: практика та досвід*. 2026. № 4. С. 96-100. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/9062/9212

52. **Сорока А. М.** Соціально-психологічні засади організації управлінської діяльності. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. № 4. С. 43-47.

53. **Соціальна психологія. Хрестоматія** : навч. посіб. / за ред. С. О. Ставицької, Д. Д. Отич. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : Каравела, 2022. 330 с.

54. **Соціологія і психологія** : навч. посіб. / Ю. Ф. Пачковський та ін. Київ : Каравела, 2021. 760 с.

55. **Ставицька С. О.,** Волошина В. В. Соціальна психологія: практикум : навч. посіб. Київ : Каравела, 2022. 320 с.

56. **Степаненко В.** Соціально-психологічні ресурси в протидії стресовим станам: концептуальні підходи та досвід досліджень. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг.* 2025. № 3. С. 217-219.

57. **Сулява О.** Імпровізація як феномен творчої рефлексії та індикатор розвивальної взаємодії. *Психологія і суспільство*. 2026. № 2. С. 111-129. URL: https://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1397

58. **Талах В. І.** Інтеграція статистичної логіки та фінансової психології в аналітичних моделях прогнозування економічної поведінки суб'єктів господарювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2026. № 5. С. 192-197. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/9339/9492

59. **Тейберман О.** Стресостійкість - запорука сталої роботи в умовах воєнного стану. *Казна України*. 2025. № 4. С. 36-38.

60. **Тимкова В.** Особливості психологічного впливу на особистість у процесі управлінського спілкування. *Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України :* зб. наук. пр. IX Міжнар. наук.-практ. конф., 14-16 верес., 2021 р. / гол. ред. Н. Л. Замкова. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2021. Ч. 4. С. 224-230. URL: https://library-service.com.ua:8443/vivtei/docs/docsdocs/Zbirnyky_konferents/2021/14-16.09.21%204.pdf

61. **Туленков М. В.** Сучасні соціальні теорії управління : навч. посіб. Київ : Каравела, 2021. 504 с.

62. **Фоменко К. І.,** Кириленко О. В. Умови забезпечення психологічного благополуччя здобувачів під час дистанційного навчання. *Психологія і суспільство.* 2025. № 2. С. 133-145.

63. **Фурман А. В.,** Липка А. О. Психологічна структура професійної відповідальності особистості: програма, психодіагностика, експеримент. *Психологія і суспільство*. 2025. № 1. С.91-146.

64. **Фурман О. Є.,** Матіяш В. Р. Демократичний стиль управління та психологічна ефективність його впливу. *Психологія і суспільство*. 2025. № 1. С.166-179.

65. **Хайрулін О.** Онтологічне моделювання як засіб модернізації наукового апарату психології. *Психологія і суспільство*. 2026. № 1. С. 66-82. URL: file:///C:/Users/Admin/Desktop/4.pdf

66. **Харцій О. М.** Візуальна психодіагностика : навч. посіб. (модульний варіант). Львів : Магнолія 2006, 2023. 224 с.

67. **Шаюк О.** Самотолерантність як чинник самісного розвитку особистості. *Психологія і суспільство*. 2026. № 2. С. 68-75. URL: https://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1393

68. **Швець Г.** Психологічні маркери війни: результати опитування. *Вісник Пенсійного фонду України.* 2022. № 11. С. 42-49.

69. **Швець Г.** Як досягнути успіху та стати щасливим: поради психолога. *Вісник Пенсійного фонду України*. 2022. № 11. С. 47-49.

70. **Штифурак В.,** Штифурак В., Бурлака Н. Психологія соціального впливу у процесі групової роботи : монографія. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2023. 340 с.

71. **Штифурак В.,** Штифурак В., Бурлака Н. Психологія соціального впливу у процесі групової роботи : монографія. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2023. 340 с. URL: https://library-service.com.ua:8443/vivtei/docs/docs/docs/НавчПосіб/2023_Моногр_ПсихолСоцВпливПроцесГрупРоб_Штифурак.pdf

72. **Штученко І.,** Картавкіна Ю. Особливості саморегуляції особистості з різним рівнем емоційності. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2020. № 3. С. 56-64.

73. **Юдічева О. П.** Поетапна трансформація психології та поведінки українських споживачів під час війни. *Ефективна економіка*. 2026. № 1. URL: https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/8839/8981

74. **Ющишина Л. О.** Психологічні чинники переговорної взаємодії в управлінській практиці. *Ефективна економіка*. 2025. № 10. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/7857/7987

Підготувала завідувач інформаційно-бібліографічного відділу Людмила Карпусь